

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

โดยหนังสือของกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ ๕๕๖๕/๒๕๐๑ (กม.๔) ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๑ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยเงินตราซึ่งกระทรวงการคลังแจ้งว่า ตามพระราชบัญญัติเงินตราฉบับใหม่ มีข้อความในมาตรา ๑๐ บัญญัติไว้ว่า

มาตรา ๑๐ ให้กระทรวงการคลังจัดทำและนำออกใช้ซึ่งเหรียญกษาปณ์

ชนิด ราคา โลหะ อัตราเนื้อโลหะ น้ำหนัก ขนาด ลวดลาย และลักษณะอื่น ๆ (ถ้ามี) ของเหรียญกษาปณ์ รวมทั้งอัตราเพื่อหล่อเพื่อขาด ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

ในการพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวนี้ ยังเป็นที่ข้องใจกันอยู่ว่า เหรียญกษาปณ์รุ่นเก่า ๆ ที่กระทรวงการคลังได้จัดทำและนำออกใช้ไปแล้วตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินตราฉบับก่อน ๆ มีอยู่หลายชนิดหลายราคา และหลายแบบหลายรุ่นต่าง ๆ กันเหรียญกษาปณ์เหล่านั้นประชาชนก็ยังใช้เป็นเงินตราชำระหนี้กันอยู่จนถึงเวลานี้ แม้ว่าบางชนิด บางราคา และบางแบบ กระทรวงการคลังได้เลิกทำเสียแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเหลืออยู่อีกบางชนิด บางราคา และบางแบบ ที่ยังคงจัดทำเพื่อนำออกใช้สืบไป เมื่อกฎหมายว่าด้วยเงินตราฉบับก่อน ๆ ซึ่งกำหนดชนิด ราคา และลักษณะของเหรียญกษาปณ์เหล่านั้นจะถูกยกเลิกไปโดยสิ้นเชิง ในเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติเงินตราฉบับใหม่แล้วดังนี้ ปัญหาจึงมีอยู่ว่า เหรียญกษาปณ์เหล่านั้นจะถูกยกเลิกหมดสภาพแห่งเงินตราไปด้วยหรือไม่ ถ้าเหรียญกษาปณ์เหล่านั้นเป็นอันถูกยกเลิกหมดสภาพแห่งเงินตราไปด้วยเหตุผลที่กฎหมายว่าด้วยเงินตราฉบับก่อน ๆ ได้ถูกยกเลิกไปแล้วเช่นนั้น ก็จะต้องกำหนดชนิด ราคา และลักษณะของเหรียญกษาปณ์เหล่านั้นใหม่ในกฎกระทรวงที่จะยกร่างขึ้นนี้ หรือถ้าเหรียญกษาปณ์เหล่านั้นไม่ถูกยกเลิกและยังมีสภาพเป็นเงินตราอยู่เพราะถือว่าเป็นเหรียญกษาปณ์ที่ได้จัดทำและนำออกใช้ไปแล้วโดยสมบูรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยเงินตราฉบับก่อน ๆ ซึ่งพระราชบัญญัติเงินตราฉบับใหม่ไม่ได้เพิกถอนหรือลบล้างการกระทำย้อนหลังเช่นนั้นแล้วในกฎกระทรวงที่จะยกร่างขึ้นนี้ก็จะได้กำหนดชนิด ราคา และลักษณะรายละเอียดของเหรียญกษาปณ์เฉพาะแบบที่จะจัดทำเพื่อนำออกใช้ในการภายหลังเท่านั้น ส่วนที่ได้เลิกทำไปแล้ว แม้ยังคงใช้กันอยู่ในหมู่ประชาชนต่อไปก็ดี จะไม่กำหนดในกฎกระทรวงนั้นเลย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นควรทำความเข้าใจไว้ในเบื้องต้นว่า การออก

กฎกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา นั้น หากอาจทำให้เหรียญกษาปณ์ซึ่งถ้าหากจะใช้ไม่ได้ไป แล้ว เพราะมีกฎหมายว่าด้วยเงินตราออกมาใหม่ ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยเงินตราฉบับเดิมกลับ สภาพเป็นเหรียญกษาปณ์ใช้ได้ขึ้นมาได้ไหม เพราะกฎหมายมิได้ให้อำนาจการออกกฎกระทรวงให้ มีผลเช่นนั้น

๒. แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า เหรียญกษาปณ์ที่ได้ออกใช้ไปแล้วโดย อาศัยอำนาจของกฎหมายเดิมยังเป็นเหรียญกษาปณ์ที่ใช้ได้อยู่ เพราะเป็นเหรียญกษาปณ์ที่ได้ออก ใช้ไปแล้วโดยชอบด้วยกฎหมาย และตามกฎหมายฉบับใหม่ก็ได้บัญญัติให้ยกเลิกบรรดาเหรียญ กษาปณ์เหล่านั้น อีกประการหนึ่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ ฉบับใหม่ ก็ยังคงมี บทบัญญัติว่าด้วยการกำหนดชนิดและราคาเหรียญกษาปณ์ โดยให้ออกเป็นกฎกระทรวง เช่นเดียวกับกฎหมายเดิมนั้นเอง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ บทบัญญัติว่าด้วยเหรียญกษาปณ์ตาม กฎหมายฉบับใหม่นี้มิได้ยกเลิกหรือขัดแย้งกับกฎหมายเดิมแต่ประการใด หากแต่เป็นการบัญญัติ แทนที่กฎหมายเดิมนั้นเอง คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า กฎกระทรวงสำหรับเรื่องนี้ซึ่งได้ตราไว้ โดยอาศัยกฎหมายเดิมก็ยังคงใช้ได้อยู่ตราบใดที่ยังมิได้มีกฎกระทรวงฉบับใหม่ยกเลิกหรือแก้ไข เปลี่ยนแปลงกฎกระทรวงเดิมนั้น ทั้งนี้เทียบได้กับกรณีที่ศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในคำ พิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๗ พ.ศ. ๒๔๘๒ ตั้งได้แนบมาพร้อมกับบันทึกนี้แล้ว

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๐๑